

ॐ

संस्कृतभारती तेलङ्गाणा

पत्रालयद्वारा संस्कृतम् - प्रवेशपरीक्षा - आगस्त - २०२३

समय: घण्टात्रयम्

दिनाङ्कः : २७-०८-२०२३

पूर्णाङ्काः १००

श्रावण शुक्लएकादशी भानुवासरः

I अ. दशप्रश्नानां समाधानं संस्कृतेन लिखत। పడి ప్రశ్నలకు సంస్కృతంలో సమాధానాలు వ్రాయండి. (10 x 1 = 10)

Answer any ten questions in Sanskrit.

1. सन्तुष्टः गुरुः अन्ते किं वदति ?	7. सञ्जनाः किं वदन्ति ?
2. काकः किं चिन्तयति ?	8. गङ्गातीरे कः आसीत् ?
3. लतायां कानि सन्ति ?	9. नकुलः कम् अपश्यत् ?
4. वृद्धः वृक्षे कानि अपश्यत् ?	10. नृपः चाणक्यं किं सूचितवान् ?
5. राजा रामं किम् अवदत् ?	11. ह्यः शनिवासरः। अद्य कः वासरः ?
6. पेटिकासमीपं कः अगच्छत् ?	12. मानवः काभ्यां चलति ?

आ. सुभाषितद्वयस्य भावं स्वभाषया लिखत। రెండు సుభాషితాల భావాలను స్వభాషలో వ్రాయండి. (2 x 2 = 4)

Write the meanings of two subhashitams in your language.

1. सदयं हृदयं यस्य भाषितं सत्यभूषितम् ।
कायः परहिते यस्य कलिस्तस्य करोति किम् ॥	3. उद्यमेनैव सिद्ध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः।
नहि सुप्तस्य सिंहस्य प्रविशन्ति मुखे मृगाः।
2. त्यजेदेकं कुलस्यार्थं ग्रामस्यार्थं कुलं त्यजेत् ।
ग्रामं जनपदस्यार्थं अत्मार्यं पृथिवीं त्यजेत् ॥	

इ. द्वयोः समाधानं स्वभाषया लिखत। రెండు ప్రశ్నలకు సమాధానం స్వభాషలో వ్రాయండి. (2 x 2 = 4)

Answer any two questions in your language.

1. मुख्यपुराणानि कति सन्ति ?	3. रामायणस्य रचयिता कः ?
2. संस्कृतभाषायां कति प्रयोगाः सन्ति ?	

ई. द्वयोः सन्दर्भसहितं विवरणं स्वभाषया लिखत। రెండు వాక్యాలను సందర్భసహితంగా స్వభాషలో వ్రాయండి. (2 x 3 = 6)

Explain any two reference to context in your language.

1. देवः सर्वत्र अस्ति।	2. द्राक्षाफलानि आम्लानि।	3. अहं वृद्धः। शरीरे शक्तिः नास्ति।

उ. सूक्तिद्वयस्य अर्थं स्वभाषया लिखत। రెండు సూక్తుల సారాంశమును స్వభాషలో వ్రాయండి. (2 x 1 = 2)

Write the gist of any two suktis in your language.

1. आरब्धम् उत्तमजनाः न परित्यजन्ति ।
2. क्षणशः कणशश्चैव विद्यामर्थं च साधयेत् ।
3. उद्योगिनं पुरुषसिंहमुपैति लक्ष्मीः ।

ऊ. प्रहेलिकाद्वयस्य भावं स्वभाषया लिखत। రెండు ప్రహేలికల అర్థాన్ని స్వభాషలో వ్రాయండి. (2 x 2 = 4)

Explain two riddles in your language.

1. अस्थि नास्ति शिरो नास्ति बाहुरस्ति निरङ्गुलिः ।
नास्ति पादद्वयं गाढम् अङ्गमालिङ्गति स्वयम् ॥
2. पुरुषः कीदृशो वेत्ति प्रायेण सकलाः कलाः ।
मध्यवर्णद्वयं त्यक्त्वा ब्रूहि कः स्यात् सुरालयः ॥
3. विष्णोः का वल्लभा देवी लोकत्रितयचारिणी ।
वर्णावाद्यन्तिमौ दत्त्वा कः शब्दः तुल्यवाचकः ॥

क्र. द्वयोः ध्यानश्लोकयोः अर्थं स्वभाषया लिखत। రెండు ధ్యానశ్లోకాల అర్థాన్ని స్వభాషలో వ్రాయండి.

Write the meaning of any two of the given dhyana slokas in your language.

(2 x 2 = 4)

1. गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुः गुरुर्देवो महेश्वरः ।
गुरुस्साक्षात् परब्रह्म तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥
2. सरस्वति नमस्तुभ्यं वरदे कामरूपिणि ।
विद्यारम्भं करिष्यामि सिद्धिर्भवतु मे सदा ॥
3. आपदामपहर्तारं दातारं सर्वसम्पदाम् ।
लोकाभिरामं श्रीरामं भूयो भूयो नमाम्यहम् ॥

II अ. दशपदानां अर्थं स्वभाषया लिखत। పది పదములకు అర్థాన్ని స్వభాషలో వ్రాయండి.

(10 x ½ = 5)

Write the meaning of any 10 words in your language.

1. निष्पावः	4. सेवन्तिका	7. पत्रभारः	10. प्रबन्धकः
2. बाष्पस्थाली	5. समीकरः	8. केशः	11. जामाता
3. जम्बूफलम्	6. प्रासादः	9. आगामि	12. मेषः

आ. दशपदानां अर्थं संस्कृतेन लिखत। పది పదములకు అర్థాన్ని సంస్కృతంలో వ్రాయండి.

(10 x ½ = 5)

Write the meaning of any 10 words in Sanskrit.

1. అమ్మమ్మ Grandmother मा की मा	7. ఫ్రిజ్ Fridge फ्रिज्
2. కత్తెర Scissors कैची	8. పొట్లకాయ Snakegourd चिचिण्डा
3. మరుగుదొడ్డి Letrine शौचालय	9. పిక్క Calf जाँघ
4. సుద్దముక్క Chalkpiece चाक	10. ఆడుమేక She goat बकरी
5. అద్దము Mirror आईना	11. కార్మికుడు Worker कार्मिक
6. సంపంఠి Champa चम्पक	12. ఖర్జూరము Dates खजूर

इ. दशपदानि उपयुज्य स्वीयवाक्यानि लिखत। పది పదములను ఉపయోగించి స్వంతవాక్యాలను వ్రాయండి.

Using 10 words write your own sentences in Sanskrit.

(10 x 1 = 10)

1. पश्यामि	4. बाधते	7. प्रक्षालयतु	10. एकादश
2. परश्वः	5. पठित्वा	8. उभयतः	11. भविष्यति
3. अखादन्	6. कति	9. मम	12. चेत्

III అ. పంచవాక్యాని భూతకాలే (లఙ్ లకారే) పరివర్తయత। వీటిలో ఐదు వాక్యములను భూతకాలంలోనికి మార్చండి.

Change five sentences into the past tense.

(5 x 1 = 5)

1. మార్జారః మృషకం పశ్యతి।	3. భక్తాః దేవం వందంతే।	5. మహిషాః తృణం చరంతి।
2. సజ్జనః జనాన్ సేవతే।	4. త్వం కష్టం సహసే।	6. వయం సత్యం వదామః।

ఆ. పంచవాక్యాని భవిష్యత్కాలే పరివర్తయత। వీటిలో ఐదు వాక్యములను భవిష్యత్కాలంలోనికి మార్చండి.

(5 x 1 = 5)

Change five sentences into the future tense.

1. జనకః భోజనం కరోతి।	3. సా ధనం యచ్ఛతి।	5. వయం క్షీరం లభామहे।
2. అహం సాయం గచ్ఛామి।	4. వయం కథాం పఠామః।	6. అతితయః భోజనేన మోదంతే।

ఇ. దశశబ్దానామ్ ఉచితైః విభక్తిరూపైః రిక్తస్థానం పూరయత। బ్రాకెట్‌లో ఇచ్చిన పదం యొక్క సరైన విభక్తి రూపంతో ఖాళీని పూరించండి. Fill in the blank with the correct vibhakti form of the given word.

(5 x 1 = 5)

1. త్వం _____ అసూయసి।(చతురః)	4. మార్జారః _____ అస్తి। (గృహమ్)
2. ధర్మరాజః _____ జ్యేష్ఠః। (భీమః)	5. గృహిణీ _____ తృణం దదాతి। (ధేనుః)
3. శివః _____ అధితిష్ఠతి।(కైలాసః)	

IV అ. అన్యవచనశబ్దైః రిక్తస్థానాని పూరయత। అన్యవచన శబ్దాలతో ఖాళీలను పూరించండి.

(5 x 1 = 5)

Fill in the blanks with the words of other vachanas.

1. _____ ఆవామ్ _____	4. వర్ధతామ్ _____
2. _____ తాసు	5. అపతః _____
3. లభసే _____	

ఆ. యోజయత। జతపరచండి. Match the following.

(6 x 1 = 6)

1. మహాభారతమ్	అ. ఆదికావ్యమ్
2. కిరాతార్జునీయమ్	ఆ. కాలిదాసః
3. యోగన్ధరాయణః	ఇ. భారవిః
4. అభిజ్ఞానశాకుంతలమ్	ఈ. దండిః
5. దశకుమారచరితమ్	ఉ. 18 పర్వాణి
6. శ్రీమద్రామాయణమ్	ఊ. వాసవదత్త

इ. पार्श्वे दत्तेभ्यः पदेभ्यः उचितपदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत। प्रकृत्यनगल पदमुललूनी ँचलतपदमुतू

ఖాలీలను పూరించండి. Choose the correct word out of the choices given beside to fill in the blank.

(5 x 1 = 5)

1. वयम् आग्रम् _____ ।	(i) खादति	(ii) खादेयुः	(iii) अखादाम	(iv) खादत
2. त्वं गणेशं _____ ।	(i) वन्दताम्	(ii) वन्देध्वम्	(iii) वन्देत	(iv) वन्देथाः
3. भोजनं _____ आगच्छ।	(i) कृत्वा	(ii) कुर्याम्	(iii) करिष्यति	(iv) करोतु
4. वृक्षाः मार्गं _____ वर्धिताः	(i) पश्चात्	(ii) उपरि	(iii) उभयतः	(iv) पुरतः
5. _____ रामाय नमः।	(i) सः	(ii) तस्मिन्	(iii) तस्य	(iv) तस्मै

ई. अधः दत्तानां समयानां संस्कृतेन वाक्यानि लिखत।

క్రింద ఇవ్వబడిన సమయాలకు సంస్కృతములో వాక్యాలను వ్రాయండి. Write the Timings in Sanskrit . (5 x 1 = 5)

- (1) 10:45 (2) 7:30 (3) 12:15 (4) 11:50 (5) 3:05

उ. पञ्चवाक्यानि संस्कृतेन अनुवदत। ఐదు వాక్యములను సంస్కృతభాషలోనికి అనువదించండి.

(5 x 1 = 5)

Translate any 5 sentences into Sanskrit.

i. మహిళలు సభలో పాడుతున్నారు.

Women are singing in the conference.

स्त्रियाँ सभा में गारही हैं।

iv. విద్యార్థులలో బాలికలు బుద్ధిమతులు.

Girls are wise among the students .

विद्यार्थियों में लड़कियाँ बुद्धिमान होती हैं।

ii. వేడినీళ్ళు త్రాగటం ఆరోగ్యకరము.

Drinking hot water is healthy.

गरम पानी पीना स्वास्थ्यवर्धक है ।

v. బాలకుడు అధ్యయనం చేస్తున్నాడు.

Boy is studying.

लड़का पढ़ रहा है।

iii. ఉదయము సూర్యోదయము అవుతుంది.

Sunrising happens in the morning.

सुबह सूर्योदय होता है।

vi. వ్యాకరణంలో నాకు ఆసక్తి వున్నది.

I am interested in grammar.

मुझे व्याकरण में रुचि है ।

ऊ. पञ्चवाक्यानि स्वभाषया अनुवदत। ఐదు వాక్యములను స్వభాషలోనికి అనువదించండి.

(5 x 1 = 5)

Translate any 5 sentences into your language.

1. एषः पठितुं विद्यालयं गच्छति।

4. 'अत्र एव अस्ति' इति सः न उक्तवान्।

2. जन्तवः सूर्यात् जीवन्ति।

5. अतिथयः गृहम् आगच्छन्तु।

3. अहं क्षीरं पीत्वा निद्रां करोमि।

6. तरुण्यः देवं पूजितवत्यः।

जयतु संस्कृतम् । जयतु भारतम् ।

